

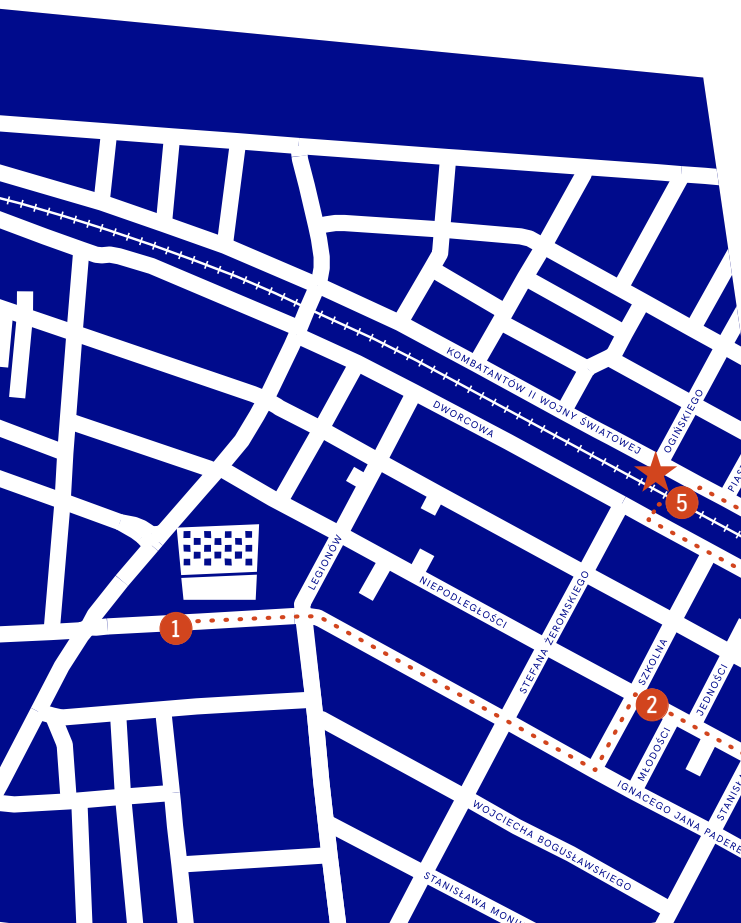
RUSZ NA PIESZY SPŁYW

#IdęPoSul

~ 3,5 km

W Sulejówku bywa niekiedy bardzo mokro. Wielu mieszkańców i mieszkanki pamięta sytuacje, gdy po ogrodach trzeba było chodzić w kaloszach, a piwnice nieraz bywały zalane. Jedno z ostatnich podtopień miało miejsce w 2017 r., gdy woda zalała plac budowy Muzeum Józefa Piłsudskiego. Jeśli dodamy do tego fakt, że w Sulejówku jest całkiem sporo stawów, jezior i glinianek, to spacerowanie po mieście można łatwo uznać za aktywność typowo wodniacką. Przekonaj się o tym sam/a i zmocz nogi w sulejówceńskich akwenach.

1 Idź Paderewskiego na wschód.

W POBLIŻU SKRZYŻOWANIA Z ŻEROMSKIEGO MOŻESZ ZMOCZYĆ NOGI W CHODNIKOWEJ FONTANNIE.

2 Skręć w lewo w Szkolną. Następnie skręć w prawo w Niepodległości. Gdy będziesz mijać dom pod numerem 29 (w pobliżu Mysiej), zadumaj się nad niewielkim stawem, który kiedyś znajdował się w tym miejscu.

„Przypomina mi staw umiejscowiony przy obecnej ulicy Niepodległości, który był naszym dziecięcym rajem. Niezbyt duży, miał nie więcej niż 1,5 metra głębokości, a brzegi porastało sitowie i leszczyna. Okoliczna dzieciarnia często umawiała się przy stawie, a najlepsze zabawy były zimą, gdy zamarzał. Wznosiliśmy na nim budowle ze śniegu, niektórzy jeździli na łyżwach albo zjeżdżali z bardziej stromych brzegów na sankach wprost na lód. Pewnej zimy wymyśliliśmy nową zabawę – gdy staw zamarzał, chodziliśmy sprawdzać, czy pokrywa lodu jest na tyle gruba, że nie załamię się pod ciężarem kilkorga dzieci. Tam, gdzie na brzegu rośło sitowie, lód był najcieńszy i od tego miejsca zaczęliśmy akcję. Najodważniejszy chłopak przyniósł z domu siekiere i zaczynając właśnie od tego miejsca, odrabaliśmy od brzegu ogromny kawał grubego lodu. Stojąc na lodzie obrabaliśmy go dookoła tak, że na końcu staliśmy na dosyć dużej krze”. – ANNA OSIĄK

- 3 Skręć w lewo w Kościuszki. Przyjrzyj się domom wzdłuż tej ulicy i spróbuj sobie wyobrazić, że stały one kiedyś wśród stawów i mokradeł.

„W zasadzie dom stał w otwartej przestrzeni [dawna ul. 15 Grudnia 37, obecnie 11 Listopada.]. Za domem ciągnęły się bagniska przez dwie ulice aż do ul. Paderewskiego dzisiejszej. To było jedno wielkie torfowisko z sitowiem i małutkim stawem – miejscowe dzieciaki miały używanie. W stawie uczyliśmy się pływać, chociaż wody tam było nawet nie po pas. Ale za to kijanki, żaby, czyli wszystko, co dzieci najbardziej interesuje, było”.

– ELŻBIETA PUCZNIIEWSKA-PYSZYŃSKA

- 4 Skręć w lewo w Dworcową. Idź prosto aż dojdiesz do nr 39, pod którym znajduje się zabytkowa willa Littoria (nazwa oznacza: „z terenu podmokłego” i oddaje charakter miejsca, w którym stoi willa). Zajrzyj w głąb posesji. Może dostrzeżesz staw?

„Od razu zagospodarowano ogród. Od razu pojawiły się drzewka. Od razu pojawiły się inspekty. Część placu zajmował olbrzymi staw. W tych miejscach, gdzie było można, wszędzie stały inspekty. Grządki rosły za domem. Teren się zmniejszał. Został niewielki kawałek wokół domu. Przypuszczam, że dziadek dostał polecenie rozparcelowania tak dużego terenu. Ze względu na staw nie rozparcelowano do końca, bo nie było wiadomo jak to zrobić. (...) myślę, że dziadek, a potem ojciec bardzo walczyli, żeby jednak do tego podziału nie doszło. No i tak mówimy, że staw nas ocalił, inaczej byłaby tylko mała parcela wokół domu, a wszystko inne byłoby zabrane. A tak, dzięki stawowi, to jeszcze ten fragment spory się zachował”. – ELŻBIETA PUCZNIIEWSKA-PYSZYŃSKA

- 5 Idź Dworcową dalej na zachód, aż dojdiesz do przejścia pod torami. Przejdź na drugą stronę. Wychodząc z przejścia podziemnego spójrz na lewo. Zobaczysz budynek starego przystanku kolejowego.

**BUDYNEK WCIĄŻ CZEKA NA REMONT. W PLANACH JEST
UTWORZENIE TAM CENTRUM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ.**

- 6 Idź Kombatantów II Wojny Światowej na wschód. Skręć w lewo w Niemcewicz.

- 7 Przejdź na drugą stronę Reymonta. Stań nad wodą i przypatrz się pierwszej z glinianek.
- 8 Cofnij się trochę na zachód i wejdź do parku. Meandruj swobodnie między gliniankami.
- ✘ Będziesz na miejscu, gdy znajdziesz drewniany pomost i przybijesz do niego na krótką chwilę wodniackiej kontemplacji. Zrób zdjęcie jak z Mazur: z keją, wodą i lasem.

FOT. archiwum Elżbiety Puczniewskiej-Pyszynskiej

Glinianki sulejóweckie powstały na terenie cegielni, która działała w tym miejscu od połowy XIX wieku. Po zalaniu wyrobisk wodą powstały cztery stawy: Kozacki, Babski, Łabędowicza i Piątek. Tereny dookoła glinianek zostały zalesione przez mieszkańców Sulejówka po II wojnie światowej. Gdy drzewa trochę podrosły, wodno-leśny kompleks stał się ulubionym miejscem wypoczynku mieszkańców i mieszkank Sulejówka.

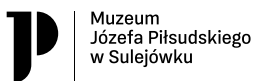
**Sporządź dziennik pokładowy pieszego spływu.
Wypisz bądź naskicuj warunki panujące na
akwenach, pogodę, przeszkody terenowe
i wszystko inne co zwróciło twoją uwagę.**

POSUL to cykl wysmakowanych spacerów po Sulejówku. Każdy z nich zaczyna się przy Muzeum Józefa Piłsudskiego i prowadzi w inne niezwykle miejsce. Każdy spacer to także intrygujące wyzwanie do zrealizowania. Gdy dotrzesz do celu, zrób sobie zdjęcie i wrzuć do mediów społecznościowych z hasztagiem **#IdęPoSul**.

Trasy spacerów zostały opracowane podczas warsztatów przez mieszkańców i mieszkanki Sulejówka. W działania zaangażowali się:

Monika Brózda, Grzegorz Chrupek,
Oliwia Gromek, Marta Kałuska, Jerzy Kołnierzak,
Anna Kożuchowska, Mirosława Krawczak,
Tomasz Kujawski, Agnieszka Łączyńska, Ewa
Łepkowska, Aneta Łozowska, Zofia Łozowska,
Anna Osiak, Justyna Sadowska, Adrian Włodarczyk.

Muzeum
Józefa Piłsudskiego
w Sulejówku

TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ
SULEJÓWKA

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków
Narodowego Centrum Kultury
w ramach programu
„Kultura w sieci”